

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 10. september 2012
Dok.: 534611

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål BS, BT og CA fra Folke-
tingets Retsudvalg, mandag den 24. september 2012, kl. 9.00**

Samrådsspørgsmål BS (til justitsministeren og statsministeren):

”Ombudsmanden stiler sin udtalelse om, hvorvidt der var hjemmel til at pålægge Henrik Sass Larsen tavshedspligt og hvorvidt den form pålægget blev givet i, var i overensstemmelse med de forvaltningsretlige regler, til både Statsministeriet og Justitsministeriet, idet han på baggrund af udtalelserne i sagen fra de to ministerier ikke kan afgøre, hvem der traf beslutningen om at pålægge Sass Larsen tavshedspligt i forbindelse med, at han på et møde i Statsministeriet den 28. september 2011 fik forelagt det nu offentliggjorte PET-notat af 16. august 2011, der bl.a. refererer konkrete kontakter og samtaler mellem Sass Larsen og et Bandidos medlem. Vil statsministeren og justitsministeren redegøre for, hvem der traf beslutningen herom og hvorfor Sass Larsen i forbindelse med mødet i Statsministeriet den 28. september blev pålagt tavshedspligt?”

Samrådsspørgsmål BT (til statsministeren):

”Efter Henrik Sass Larsen har fremlagt PET-notatet af 16. august 2011, der bl.a. refererer konkrete kontakter og samtaler mellem Sass Larsen og et Bandidos medlem, har statsministeren gentaget, at hun ikke fravalgte Sass Larsen som minister, men at det var Sass Larsen, der ringede til hende og oplyste, at han ikke stod til rådighed, som minister i forbindelse med den regering man var i færd med at danne. Sass Larsen har bekræftet, at han ringede og gav en sådan besked til statsministeren, efter han på mødet i Statsministeriet den 28. september 2011, hvor departementscheferne fra hhv. Statsministeriet og Justitsministeriet deltog, fik forelagt PET-notatet af 16. august 2011. Vil statsministeren oplyse, om hun forud for det omtal-

te møde i Statsministeriet var orienteret om at mødet var indkaldt, herunder om hun var orienteret om PET-notatets indhold og PET's sikkerhedsvurdering af Sass Larsen og at man i forbindelse med mødet ville pålægge Sass Larsen tavshedspligt i forhold til hvad han blev forevist og orienteret om på mødet? Vil statsministeren i forlængelse heraf redegøre for om hun i givet fald mener, at de forhold Sass Larsen blev konfronteret med på mødet om sine samtaler og kontakter gør at han er uegnet til at være minister?"

Samrådspørgsmål CA (til justitsministeren):

"Vil ministeren redegøre for om han mener, at Henrik Sass Larsen har fået en fair behandling af Justitsministeriet og Statsministeriet i forhold til, at man ikke kunne anbefale hans sikkerhedsgodkendelse på det grundlag man konfronterede ham med på mødet i Statsministeriet den 28. september 2011? Mener ministeren, at fremgangsmåden med ikke at tage fat i Henrik Sass Larsen på et tidligere tidspunkt end den 28. september 2011 for at orientere ham om PET's vurdering af hans relation til de i PET-notatet omhandlede personer, er en fremgangsmåde til efterfølgelse i Justitsministeriet og PET i forhold til fremtidige sager? Og mener ministeren, at det at pålægge Henrik Sass Larsen en pligt til ikke offentligt at videreformidle oplysningerne han blev forelagt på mødet, er rimelig, henset til det givne grundlag vurderingerne hvilede på? Giver forløbet ministeren anledning til at overveje nye procedurer for sikkerhedsgodkendelser i forhold til f.eks. potentielle ministre?"

[Indledning]

1. Temaet for dagens samråd – såkaldte sikkerhedstjek af kommende ministre – er ikke nyt.

Både statsministeren og jeg har besvaret en lang række spørgsmål. Og vi havde som bekendt også lejlighed til at drøfte emnet på et lukket samråd den 22. december sidste år.

I det lys kommer det næppe bag på udvalget, at jeg ikke ønsker at kommentere det konkrete tilfælde, som omtales i samrådsspørgsmålene.

[Sikkerhedstjek eller sikkerhedsgodkendelse]

Jeg vil dog gerne benytte lejligheden til at opklare en tilsyneladende misforståelse.

Samrådsspørgsmålene synes at bygge på den antagelse, at der blev foretaget en sikkerhedsgodkendelse i det konkrete tilfælde.

Det er – som også statsministeren var inde på – ikke tilfældet.

Det beror ganske enkelt på en misforståelse, at kommende ministre – ligesom f.eks. politifolk – skal igennem en egentlig formel sikkerhedsgodkendelse for at blive udnævnt til ministre.

Det er ikke PET – eller for den sags skyld andre myndigheder – der beslutter, hvem der skal være minister i regeringen. Det følger af grundloven, at det er statsministeren, som indstiller til dronningen, hvem der udnævnes som minister. Og længere er den ikke.

Statsministeriet beder dog PET om at foretage en såkaldt registermæssig undersøgelse – et sikkerhedstjek. Jeg går ud fra, at dette ikke kommer som en overraskelse. Som minister får man jo adgang til dybt fortrolige informationer.

Men det er helt op til den til enhver tid siddende statsminister at beslutte, om den pågældende ministerkandidat – uanset hvilke oplysninger der kommer frem – skal udnævnes eller ej.

Statsministeren har oplyst om den generelle procedure i forbindelse med et såkaldt sikkerhedstjek. Det kan jeg henvise til.

De nærmere omstændigheder omkring det konkrete tilfælde har jeg – som tidligere nævnt – ikke til hensigt at komme ind på.

[Ét eller to notater]

Men lad mig dog rette endnu en misforståelse.

Der har været historier om, at der foruden det offentliggjorte notat om Henrik Sass Larsen skulle eksistere et supplerende hemmeligt notat på to sider, og at det var dette notat, som Henrik Sass Larsen fik forevist på et møde i Statsministeriet den 28. september 2011.

Jeg vil gerne slå en tyk pæl igennem spekulationerne om, at der skulle eksistere et hemmeligt notat på to sider om Henrik Sass Larsen.

Sådan et notat eksisterer ikke i denne sag. Der findes kun ét notat om Henrik Sass Larsen, og det er på tre sider.

Det var det notat, som Henrik Sass Larsen fik forevist på et møde i Statsministeriet den 28. september 2011. Og det var det samme notat, som efterfølgende – den 25. juni – er blevet udleveret til Henrik Sass Larsen.

[Forebyggende samtale]

I samrådsspørgsmål CA bliver jeg anmodet om en udtalelse om, hvorvidt man skulle – og jeg citerer – have taget ”fat i Henrik Sass Larsen på et tidligere tidspunkt end den 28. september 2011 for at orientere ham om PET’s vurdering.”

Hvis spørgeren hentyder til det mere generelle spørgsmål om en såkaldt forebyggende samtale, kan jeg oplyse, at der verserer en sag hos ombudsmanden.

Ombudsmanden har anmodet Justitsministeriet om en udtalelse i anledning af, at Henrik Sass Larsen har klaget over, at PET ikke har fundet grundlag for at afholde en forebyggende samtale.

Justitsministeriet har hørt PET om spørgsmålet. Og ministeriet har på den baggrund afgivet en udtalelse til ombudsmanden.

Der er altså tale om en verserende ombudsmandssag. Efter min opfattelse er det derfor rigtigst, at vi ikke drøfter sagen her i dag, men i stedet overlader det til ombudsmanden at behandle sagen.

[Tavshedspålægget]

Det konkrete tilfælde har desuden affødt en række juridiske spørgsmål, der ikke som sådan vedrører sikkerhedstjekket.

Over for ombudsmanden har der f.eks. været rejst spørgsmål om de nærmere omstændigheder vedrørende det tavshedspålæg, som blev meddelt Henrik Sass Larsen. Og det bliver der også spurgt ind til i samrådsspørgsmålene.

Der spørges bl.a. til, hvem der pålagde tavshedspålægget.

Det gjorde Justitsministeriet, fordi pålægget vedrørte et notat, der var udarbejdet af PET. Og det skete som bekendt under et møde den 28. september 2011 i Statsministeriet.

Der spørges samtidig til, hvorfor tavshedspålægget blev pålagt.

Der var tale om videregivelse af fortrolige oplysninger i et notat fra PET. Disse oplysninger blev – uden at der var en forpligtelse til det – videregivet til Henrik Sass Larsen.

Det er baggrunden for, at Justitsministeriet meddelte et tavshedspålæg.

[Ombudsmandssagen]

Ombudsmanden har efterfølgende taget stilling til tavshedspålægget.

Ombudsmanden har ikke fundet grundlag for at kritisere, at Justitsministeriet anså betingelserne for tavshedspålæg for opfyldt.

Derimod har ombudsmanden kritiseret fremgangsmåden i forbindelse med meddelelsen af tavshedspålægget.

Ombudsmanden har givet udtryk for, at tavshedspålægget burde have været meddelt skriftligt – og ikke som det skete mundtligt.

Ombudsmanden har desuden kritiseret, at der ikke i øvrigt blev sikret nogen form for dokumentation af tavshedspålæggets eksistens, indhold og rækkevidde.

I forlængelse heraf har ombudsmanden rejst tvivl om gyldigheden af tavshedspålægget.

Herudover har ombudsmanden i øvrigt også vurderet en klage over, at Justitsministeriet efterfølgende afslog at udlevere PET-notatet til Henrik Sass Larsen.

Dette afslag har ombudsmanden ikke kritiseret. Derimod har ombudsmanden kritiseret udformningen af begrundelsen, og at Justitsministeriet ikke tilbød Henrik Sass Larsen på ny at gennemse notatet.

Justitsministeriet har taget kritikken til efterretning.

Selv om ombudsmanden altså ikke har fundet grundlag for at kritisere afslaget på at udlevere PET-notatet til Henrik Sass Larsen, så betød den rejste tvivl om gyldigheden af tavshedspålægget for mig, at det rigtige var, dels at meddele Henrik Sass Larsen, at han ikke var underlagt tavshedspålægget, dels at udlevere notatet.

Og det skete som bekendt den 25. juni.

[Afslutning]

Tak for ordet.